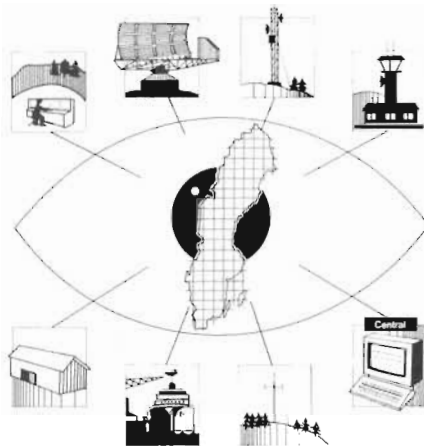

Redan i mitten av 70-talet framkom behov av någon form av effektiv och ekonomiskt gynnsam övervakning av tekniska funktioner inom Flygvapnets stridsledningssystem. Eftersom den teletekniska utvecklingen hade och tenderade att snabbt öka kvantitativt och även med avseende på komplicitet inom allt flera militärtekniska områden bedömdes det nödvändigt med en snabb insats inom övervakningsområdet.

Snart insåg man även att någon form av teknisk insats erfordrades inom bevakningsområdet. Man tvingades till detta på grund av ökade personella kostnader för vaktpersonal samt utbildningen och vidmakthållandet av vakt-hundar m m. Från regional/lokal nivå har vid flera tillfällen framförts behov av bättre utnyttjande av materielens inbyggda möjligheter till fjärrövervakning ur underhållssynpunkt.

Genom materielens utökning inom alla teknikområden och den samtidiga

Text: Gunnar Bondesson FMV: Anlägg

TEKNISK ÖVERVAKNING

ETT NYTÄNKANDE INOM FÖRSVARET

TIFF redogjorde i nr 1/1984 för teknisk övervakning för drift och underhåll av markelesystem. I artikeln nedan redovisas erfarenheter från vissa befintliga övervakningssystem.

minskningen av personalrekryteringen har behovet av fjärrövervakning och fjärrmanöver accentuerats om incidentberedskapen ska kunna upprätthållas på av programmyndigheten beordrad nivå.

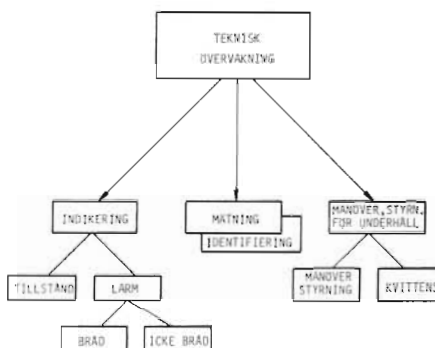
I första hand har verkningarna av den tekniska utvecklingen i kombination med personalreduceringarna ställt allt större krav på ansvarig underhålls- och bevakningspersonal.

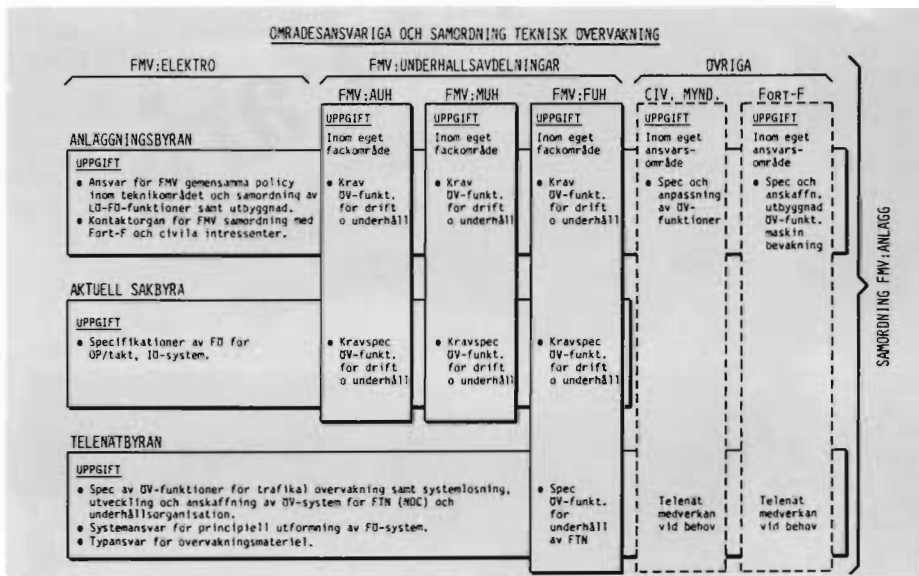
För undvikande av allt för många lokala suboptimerade lösningar eller bastardliknande marginella lappverk, som komplicerar den tekniska totalbilden och fördyrar underhållet samt i många fall även påverkar beredskapen i negativ riktning, beslutades införande av begränsade provsystem för fjärrövervakning inom miloB, flygbas Hasslösa och sektor ÖN. Nämnda övervakningssystem har varit i provdrift under ett flertal år och utvärderingserfarenheterna har enbart varit positiva.

Målsättningen var att mot bakgrunden av dessa provsystem få en bred erfarenhet av systemens nytta, tillförlitlighet, ofullständighet mm.

Målsättningen med provsystem har varit:

- Minskade kostnader för drift, underhåll och bevakning genom effektivare utnyttjande av personal, transporter, underhållsinsatser m m.
 - Mindre kostnader förorsakade av skador genom att fel upptäcks i tid.
 - Bättre funktioner i form av:
 - ökad taktisk tillgänglighet av försvarmaterielen,
 - ökad materielberedskap för avstängd materiel,
 - bättre beslutsunderlag vid reparationsåtgärder,
 - kortare stilleståndstider.
- 4 En klart bättre funktionssäkerhet i övervakade systemdelar. Fjärrövervakningssystemet ger underhållspersonalen en viss trygghet och besöksfrekvensen har minskat.
 - 5 Bedömdes att med hjälp av informationen från fjärrövervakningssystemet kunna ta beslut om åtgärd kan vänta eller ej.
 - 6 Informationen från fjärrövervakningssystemet har i vissa fall inneburit att jourtryckningar utnyttjats. Man har härigenom kunnat undvika skador och funktionsbortfall.
 - 7 Besök på anläggningar har kunnat reduceras på grund av fjärrövervakningsmöjligheten. Ett allmänt önskemål var en utökning av fjärrmanövermöjligheten via fjärrövervakningssystemet. Detta gäller särskilt start och stopp av elverk och teletrustningar men även fjärrmässig växling mellan mottagning och sändning för vissa utrustningstyper.
 - 8 Händelser som kunnat leda till skador på materielen har inträffat un-

der provperioden. Dessa har kunnat avvärras alternativt begränsas på grund av fjärrövervakningsinformationen.

9 Fjärrövervakningen har medverkat till att underhållsrutinerna förändrats genom bl a följande:

- en minskning av besöksfrekvensen för underhållspersonalen med uppskattningsvis en faktor 1:4,
- effektivare planeringsinsatser,
- beredskapshöjande.

10 Beträffande den ekonomiska vinsten med fjärrövervakningssystemet har detta varit svårt att precisera i siffror men bedömdes som rationellt med hänsyn till de egna driftresursernas knapphet. I ett fall uppskattades att man genom den ordinarie fjärrövervakningsutbyggnaden och provsystemet kunnat minska underhållsinsatsen med 2 manår inom TSB/PS-organisationens verksamhetsområde (transmission, radio, radiolänk och elmek) för att kunna upprätthålla nuvarande tillgänglighet/beredskapskrav.

11 Ur tillgänglighetssynpunkt har provsystemen medverkat till följande:

- ökad tillgänglighet för installerad materiel i drift,
- ökad tillgänglighet för avstängd materiel,
- bättre möjlighet att kontrollera materielens beredskapsstatus.

12 Samtliga berörda kan för närvarande inte avvara nuvarande provsystem utan en ökad personalinsats. Detta gäller i första hand underhållspersonal men även personal för bevakningstjänst.

Av vad som framgår av här redovisade resultat från provsystemen råder det ingen tvekan om värdet med teknisk övervakning inom försvarsområdet. Den ekonomiska vinsten torde vara till fullo vederlagd. I samband med nyproduktion och större moderniseringar av anläggningar förutsätts teknisk övervakning ingå som en del i den totala teletutbyggnaden. För äldre utrustningstyper/anläggningar är det närmast ekonomiska ställningstaganden som från fall till fall måste prövas och beslutas i samråd med berörd programmyndighet för att härigenom minimera underhållskostnaderna och bevakningsinsatsen.

Inom FMV finns det av GD fastställda principer för samordning av verksamheten inom teknisk övervakning. ■